

KOLC-VÁR

Várkastély a Kárpátokban?

Kolc-vár a XIV. század elejére datálódik. A Cârdea din Rîu de Mori család alapította, amely utóbb a Kendefi nevet vette fel.

A híd közelében, a folyó folyásának jobb oldalán, láthatók a második nemesi udvar romjai, melyek a Kendeffy családhoz tartoztak, melyet később a „vadászok háza” név alatt ismertek.

Több jel mutat arra a gondolatra, hogy ezek a helyek, és elsősorban a Kolc-vár, voltak ihlető forrásai a francia Verne Gyula regényírónak a „Várkastély a Kárpátokban” regénye számára.

Ion Hobana író (*román író napjainkban, több sci-fi-t is írt, és többet fordított több nyelvről, DL*) jelez a „20000 oldal Jules Verne keresésében” című könyvében (1979) néhány megdöbbentő egybeesést: a regényben a falu vezetőjét „Kolc-gazdának” nevezték, míg „Patak” felcser (regényhős) neve magyarról románra fordítva **râușor** (*azaz folyócska DL*), pontosan mint a közelben folyó folyó neve. A kastély leírása a regényben nagyon hasonló Kolc-vár építészeti kialakításához.

A regényben más részletek is le vannak írva, melyek alátámasztják azt a feltételezést, hogy ez az igazi „Várkastély a Kárpátokban”:

- a közelben lévő „vadászok háza” romjai lehetnek volna a kastély közelében leírt „Jónás zsidó fogadója”.

- az alagútnak, amelyen keresztül Orfanik megmenekül a regény végén megtalálható a megfelelője egy a Râul Mare folyó völgyében található barlangban, melyről azt mondják, hogy valamikor kapcsolata volt Kolc várával.

- a szembetűnő hasonlóság a regény első, 1892-es kiadásában szereplő grafika és a Kolc-vár mostani kinézete között.

Sokan tartják, hogy a francia író egy Élisée Reclus által Erdélyről készített földrajzi leírást használt ihlet-forrásként.

Mindezek mellett, a regényben olyan részletek jelennek meg, melyeket egyelten földrajzi dolgozat sem jelenít meg akkora pontossággal.

Simion Săveanu publicista a „Jules Verne nyomában Romániában” című könyvében (Albatros Kiadó) elindítja azt a feltételezést, hogy az 1878 és 1886 közötti években a francia író Erdélybe utazott Luiza Teutch, egy Homoródról (Brassó) való kiemelkedő nő társaságában, akit Franciaországban ismert meg Amiens-ben. Szintén ő állítja, hogy Luiza volt Jules Verne „utolsó szirénje”, utolsó nagy titkos szerelme.

Ennyi egybeeséssel miért ne tudnánk elképzelni, hogy szerelmük itt élte át legforróbb epizódját, a „vadászok háza” szobáiban, ahol az emlékek fájdalmas nyomokat hagytak, illetve a híres regényt, melyet az író legjobban szeretett.

A „Várkastély a Kárpátokban” regény kiadása után Jules Verne egyre jobban bezárkózott önmagába, még jobban kihangsúlyozva a titkokat, melyekkel amúgy is szerette körülvenni önmagát.

Info: www.riu-de-mori.ro

Fordította a csatolt kép alapján: Dénes László

Cetatea COLȚ

Castelul din Carpați?

Cetatea Colț, datează de la începutul sec. al XIV-lea. A fost citorită de familia cnezială Căndea din Riu de Mori, ulterior devenită Kendefi.

În apropierea podului, pe partea dreaptă a cursului râului, se pot observa ruinele celei de a doua curți nobiliare care a aparținut familiei Kendeffy, cunoscută mai târziu sub numele de «Casa vânătorilor». Mai multe indicii au sugerat ideea că aceste locuri și în special cetatea Colț au fost sursa de inspirație a scriitorului Jules Verne pentru romanul «Castelul din Carpați».

Scriitorul Ion Hobana semnalează în cartea «20000 de pagini în căutarea lui Jules Verne» (1979) câteva coincidențe izbitoare: în roman, căpetenia satului se numea «jupânul Colț», iar numele felcerului Patak (un personaj din roman) se traduce **răușor** din maghiară, la ca numele râului care curge în apropiere.

Descrierea a castelului din roman este foarte asemănătoare cu arhitectura cetății Colț. În roman sunt prezente și alte detalii care susțin ipoteza că acesta este adevăratul «Castel din Carpați»:

- ruinele «Casei vânătorului» din apropiere ar fi putut fi «hanul evreului Ionas» descris în vecinătatea castelului
- tunelul prin care Orfanik se refugiază în finalul romanului își găsește corespondentul într-o grotă situată pe valea Râului Mare, despre care se spune că ar fi avut legătură cu cetatea Colț
- asemănarea izbitoare între grafica primei ediții franceze din 1892 și aspectul actual al cetății Colț.

Mulți susțin că scriitorul francez a folosit ca sursă de inspirație o descriere geografică a Transilvaniei făcută de Elisée Reclus.

Cu toate acestea, în roman apar detalii pe care nici o lucrare geografică nu le suprapune cu atâta exactitate.

Publicistul Simion Săveanu, în cartea «Pe urmele lui Jules Verne în România», apărută la Editura Albatros, lansează ipoteza că, între anii 1878 și 1886, scriitorul francez a călătorit în Transilvania împreună cu Luiza Teutch o femeie extraordinară din Homorod (Brașov) pe care a cunoscut-o în Franța, la Amiens. Tot el susține că Luiza a fost «ultima sirenă», ultima mare iubire secretă a lui Jules Verne.

Cu atâtea coincidențe, de ce nu am putea crede că iubirea lor și-a trăit cel mai fierbinte episod aici, în camerele «Casei vânătorilor» unde amintirile au lăsat dureroase urme, inspirând un celebru roman pe care scriitorul l-a îndrăgit cel mai mult.

După publicarea romanului «Castelul din Carpați», Jules Verne s-a închis tot mai mult în sine accentuând și mai mult enigma cu care l-a plăcut să se înconjoare.

Grafica primei ediții franceze a romanului «Castelul din Carpați»

Cetatea Colț în zilele noastre.

Bal alsó kép felirata: A Várkastély a Kárpátokban regény első francia kiadásának grafikája.

Másik bal oldali kép: Kolc vára napjainkban.

Balra fent: Jules Verne portréja.

Jobb oldal: Kolc vára grafika.